

เหลี่ยมหลังแลหน้า

ระวัง 4 มาตรา พ.ร.บ.คอมพิวเตอร

โดย ผศ.สุพล พรหมมาพันธุ์

คณะสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีปทุม

(ลงตีพิมพ์ในหนังสือพิมพ์สยามรัฐ ราชวัน ฉบับวันพุธที่ 25 กรกฎาคม พ.ศ.2550 หน้า 17)

คอมพิวเตอร์ นับเป็นเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นในชีวิตประจำวันไปแล้ว เนื่องจากทุกสำนักงานทุกบริษัทองค์กร ล้วนแล้วแต่ต้องใช้คอมพิวเตอร์ด้วยกันทั้งนั้น จากจำนวนสถิติผู้ใช้คอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต ได้ทวีจำนวนเพิ่มมากขึ้นทุกขณะทั้งในประเทศและต่างประเทศ สำหรับในประเทศไทยจากการสำรวจปีที่แล้ว คาดว่าประมาณ 8.5 ล้านคนและในปี พ.ศ.2550 ประมาณ 10 ล้านคน แต่ทั่วโลกจากสถิติปี ค.ศ. 2005 ประมาณ 1,000 ล้านคน เมื่อมีจำนวนผู้ใช้งานมาก สถิติผู้ทำผิดกฎหมายย่อมมีมากขึ้นตามลำดับรวมเรียกว่า **ปัญหาอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Computer Crime)** สำหรับในประเทศไทยไม่นานมานี้ มีประกาศพระราชบัญญัติออกมาใหม่ล่าสุด คือพระราชบัญญัติ ว่าด้วยการกระทำผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ประกาศออกมาเมื่อวันที่ 10 มิถุนายน พ.ศ.2550 พระราชบัญญัตินี้จะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป แท้จริงแล้วพระราชบัญญัตินี้มีหลายมาตรา แต่จะยกมาวิเคราะห์เพียงบางมาตราเท่านั้น คือ :

มาตรา 8 ผู้ใดกระทำด้วยประการใด โดยมีชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมิได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ.

ในมาตรานี้ เป็นการให้ความคุ้มครองกับสิทธิความเป็นส่วนตัว (Right of Privacy) ซึ่งหมายถึง สิทธิที่จะอยู่ตามลำพัง โดยปลอดจากการแทรกสอดในความเป็นอยู่ส่วนตัว ทำให้ได้รับความเดือดร้อนรำคาญใจหรือการนำภาพ และข้อมูลไปใช้ในการแสวงหาผลประโยชน์ในทางมิชอบ ความเป็นส่วนตัวบนอินเทอร์เน็ต หรือ World Wide Web มีหลายประเภทได้แก่ การส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ การสนทนา กลุ่มข่าว ที่มีการเปิดอ่านข้อมูล หรือส่งข้อความกันอย่างกว้างขวาง ซึ่งบางอย่างเป็นเรื่องส่วนตัว เนื่องจากคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศนั้น ถูกพัฒนาขึ้นมาด้วยหลักของเทคโนโลยี และความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์ มีการรวบรวมข้อมูล จัดเก็บข้อมูล ผสมผสานข้อมูล แลกเปลี่ยนข้อมูล และการเรียกข้อมูลรวมทั้งสารสนเทศขึ้นมาใช้ประโยชน์ และข้อมูลที่มีการส่งไปนั้นมีข้อมูลหลายประเภท เช่น เรื่องส่วนตัว ข้อมูลการรักษาโรค ธุรกิจการค้าหรือข้อมูลที่เป็นความลับของบริษัท การดักจับข้อมูลถือว่าการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น เช่น จดหมายลับอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกติดตามอ่านโดยบริษัท สารสนเทศส่วนบุคคลที่มีการจัดเก็บโดยอัตโนมัติ เมื่อมีการคลิกเข้าไปสู่เว็บไซต์ สารสนเทศส่วนบุคคลที่ถูกจัดเก็บอยู่ในฐานข้อมูลส่วนกลางโดยหน่วยงานราชการ ตัวแทนของรัฐบาล และบริษัทเอกชน ด้วยความสามารถของโปรแกรมขนาดเล็กเรียกว่า Cookie File ซึ่งจะมีอยู่ในฮาร์ดดิสก์ ผู้ที่เป็นเจ้าของเว็บไซต์ หรือบริษัทที่ให้บริการทางระบบคอมพิวเตอร์ออนไลน์ จะมีการจัดเก็บข้อมูลเอาไว้ทุกครั้งเมื่อคุณเข้าไปสู่เว็บไซต์ของเขา และบางครั้งเขาก็จะนำเอาข้อมูลสารสนเทศเหล่านั้นไปทำการขายต่อให้กับหุ้นส่วนที่ทำธุรกิจร่วมกัน (Third Parties) กรณีนี้คล้ายคลึงกับการดักฟังทางโทรศัพท์ซึ่งถือว่ามีผิดตามกฎหมาย

(Source : Gary B. Shelly : 2007 : 71)

มาตรา 9 ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในมาตรานี้ ขอยกตัวอย่าง ปัญหาอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ที่เกิดขึ้น คือ การขโมยทางอิเล็กทรอนิกส์ (Cyber Theft) อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์หลายชนิดเกี่ยวข้องกับการขโมยเงิน (Theft of Money) ซึ่งสาเหตุส่วนใหญ่เกี่ยวกับการทำงานภายใน (Inside Jobs) ซึ่งเกี่ยวกับผู้ไม่มีสิทธิ์เข้าไปใช้ฐานข้อมูลในคอมพิวเตอร์ ควรมีการติดตามการทำงานของพนักงานอย่างใกล้ชิด แท้จริงแล้ว อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์หลายชนิดเกี่ยวข้องกับการใช้อินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่น การขโมยเงิน \$11 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ของธนาคารซิตีแบงก์ (Citibank) ในปี ค.ศ.1994 ผู้เจาะระบบชาวรัสเซียชื่อ Vladimir Levin และการกระทำของเขาได้รับความสำเร็จที่ St. Petersburg โดยการใช้อินเทอร์เน็ตเข้าไปเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูลระบบในเครื่องเมนเฟรมอิเล็กทรอนิกส์ของธนาคารซิตีแบงก์ในนครนิวยอร์ก เขาทำสำเร็จโดยการโอนเงินจากบัญชีทั่วไปเข้าบัญชีธนาคารของเขาในประเทศอิสราเอล ฟินด์แลนด์ และแคลิฟอร์เนีย (James A.O'Brien : 2006 : 442)

มาตรา 10 ผู้ใดกระทำความผิดมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ.

ในมาตรานี้ เคยมีปัญหาก่อขึ้นในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ทั่วโลก ซึ่งเมื่อไม่นานมานี้ มีแฮกเกอร์ (Hacker) ทำการอัปโหลดข้อมูลจำนวนมากลงไปในระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต ทำให้หลายคนเปิดเข้าไปใช้งานในเว็บไซต์ไม่ได้ โดยเฉพาะเว็บไซต์อย่าง www.amazon.com ซึ่งทำธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (e-Commerce) ทำให้ลูกค้าของ amazon.com ไม่สามารถเปิดเข้าไปในเว็บไซต์ เพื่อซื้อสินค้าได้ ทำให้ต้องเสียหายได้ต่อวันไปจำนวนมหาศาล ในกรณีนี้รวมไปถึงการนำเอาไวรัสคอมพิวเตอร์และหนอนไปปล่อยเพื่อทำลายข้อมูลด้วย **ไวรัสคอมพิวเตอร์และหนอน (Computer Viruses and Worms)** จัดเป็นภัยอันตรายอยู่ในประเภทของอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์อย่างหนึ่ง ไวรัสคอมพิวเตอร์ เป็นการเขียนรหัสโปรแกรมขึ้นมา ไม่สามารถทำงานได้หากขาดการใส่โปรแกรมอื่นเข้าไป หรือเกิดขึ้นเมื่อการใช้คำสั่งคัดลอก เป็นต้น ส่วนตัวหนอน (Worm) เป็นรหัสที่เขียนขึ้นมาอย่างชัดเจน คือสามารถทำงานได้โดยไม่ต้องมีตัวช่วย แต่จะฝังตัวอยู่ในเครื่องคอมพิวเตอร์ และขยายแบ่งตัวเพิ่มจำนวนขึ้นเรื่อยๆ จนอาจทำให้แฟ้มข้อมูลในเครื่องคอมพิวเตอร์เสียหายได้ในที่สุด เหมือนกับตัวหนอนที่กัดกินภายในของผลไม้

ทั้งไวรัสคอมพิวเตอร์และตัวหนอน เมื่อติดเชื้อแล้วจะขยายไปยังผู้ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์รายอื่นๆ ต่อไปเรื่อยๆ เมื่อมีการคัดลอกโปรแกรม จึงมีผู้พัฒนาโปรแกรมตรวจสอบและทำลายไวรัสและตัวหนอน (Antivirus Programs) ซึ่งสามารถตรวจสอบและทำลายไวรัสที่ติดมากับแผ่น หรือในฮาร์ดดิสก์ได้ เช่น Office Scan, RT Kill, NOD32, Norton Utility เป็นต้น

มาตรา 11 ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่น โดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

ในมาตรานี้ เริ่มมีเห็นกันมากขึ้นในประเทศไทย รวมทั้งข้อความไร้สาระหรือเมลขยะ (Spam) เป็นลักษณะของจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อต้องการให้ผู้อื่นช่วยโฆษณาและประชาสัมพันธ์สินค้า หรือเว็บไซต์ธุรกิจของตน ส่วนใหญ่จะมาจากผู้ใช้หลงไปกรอกข้อมูลรายละเอียดของตนเองลงไปเพื่อเป็นสมาชิกโดยความไม่รู้ หรือมีข้อเสนอในการแลกเปลี่ยนประชาสัมพันธ์เว็บไซต์ของกันและกัน ในที่สุดจะมีจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ส่งมาเป็นจำนวนมหาศาล ซึ่งผู้ที่ส่งมาจะไม่สนใจใยดีต่อผู้รับว่า จะมีปฏิกิริยาโต้ตอบหรือเกิดความรำคาญใจอย่างไร ส่งผลให้กล่องรับข้อความ (Mail Box) เต็มไปด้วยสแปมเป็นจำนวนหลายร้อยหลายพันฉบับต่อวัน วิธีหลีกเลี่ยง Spam Mail คือ ต้องไปลบ หรือยกเลิกการเป็นสมาชิกในเว็บไซต์ที่เราเคยเข้าไปสมัครได้ และอย่าพยายามให้ e-Mail Address ของเราไปปรากฏอยู่ในที่สาธารณะมากเกินไป เช่น ตามหน้าหนังสือพิมพ์ เพราะเดี๋ยวจะมีจดหมายจากคนที่เราไม่รู้จักส่งกลับมามากมาย ส่วนใหญ่เป็นโฆษณาสินค้า การทำงานผ่านอินเทอร์เน็ต และเรื่องไร้สาระต่างๆ

การได้ทราบกฎหมาย หรือพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จะทำให้เราเกิดความระมัดระวังในการใช้คอมพิวเตอร์มากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการละเมิดสิทธิของบุคคลอื่น หรือการเข้าไปทำลายข้อมูลของบุคคลอื่น ซึ่งเป็นเรื่องที่ผิดกฎหมายและผิดจริยธรรมอันดีของสังคมด้วย.

